
Obsah

O autoroch.....	V
Jednotlivé časti spracovali:	IX
Predhovor.....	XI
Zoznam použitých skratiek.....	XIX

Všeobecná časť

Kapitola 1. Význam vzdelávania v právnom odvetví finančného práva..... 3

Kapitola 2. Dejiny finančného práva a jeho inštitútov..... 6

2.1 Úvod.....	6
2.2 Počiatky inštitútov finančného práva.....	7
2.3 Výber daní a organizácia finančnej sústavy.....	8
2.3.1 Výber daní v období staroveku.....	8
2.3.2 Výber daní na území Slovenska (stredovek a novovek).....	11
2.3.3 Socializmus a návrat k trhovej ekonomike.....	13
2.4 Finančná správa na území Slovenska.....	13
2.4.1 Finančná prokuratúra.....	14
2.4.2 Colníctvo, clo a finančná stráž.....	15
2.4.3 Peňažníctvo a bankovníctvo v minulosti.....	16
2.4.4 Burza a cenné papiere.....	19

Kapitola 3. Financie. Pojem a systém finančného práva..... 21

3.1 Financie a finančné činnosti štátu.....	22
3.2 Pojem, predmet a metódy finančného práva ako odvetvia práva.....	24
3.3 Princípy a funkcie finančného práva.....	27
3.3.1 Princípy finančného práva.....	27
3.3.2 Funkcie finančného práva.....	29

Kapitola 4. Systém finančného práva ako odvetvia práva..... 30

4.1 Finančné právo v systéme práva Slovenskej republiky.....	32
4.2 Veda finančného práva.....	34

Kapitola 5. Pramene finančného práva..... 37

5.1 Charakteristika prameňov finančného práva.....	37
5.2 Vnútroštátne pramene finančného práva.....	38
5.3 5.3 Pramene práva EÚ.....	39
5.3.1 Primárne pramene práva EÚ.....	40
5.3.2 Sekundárne pramene práva EÚ.....	40
5.3.2.1 Nariadenia EÚ.....	41

5.3.2.2	Smernice.....	41
5.3.2.3	Rozhodnutia EÚ.....	42
5.3.2.4	Odporúčania a stanoviská EÚ	43
5.3.3	Všeobecné právne princípy.....	43
5.3.4	Zmluvy uzatvorené EÚ s tretími štátmi alebo s medzinárodnými organizáciami (vonkajšie medzinárodné zmluvy)	44
5.3.5	Medzinárodné zmluvy uzatvorené medzi členskými štátmi.....	44
5.4	Medzinárodné pramene finančného práva	45
5.5	Pramene finančného práva v členení podľa oblasti regulácie.....	45
5.5.1	Pramene práva finančnej kontroly	46
5.5.2	Pramene daňového práva	47
5.5.3	Pramene colného práva.....	50
5.5.4	Pramene poplatkového práva.....	51
5.5.5	Pramene menového práva.....	52
5.5.6	Pramene devízového práva	54
5.5.7	Pramene rozpočtového práva.....	55
5.5.8	Pramene práva finančného trhu	57
Kapitola 6. Finančnoprávne normy, finančnoprávne vzťahy.....		60
6.1	Finančnoprávne normy	60
6.1.1	Štruktúra finančnoprávnych noriem	62
6.1.2	Členenie finančnoprávnych noriem	64
6.1.3	Realizácia finančnoprávnych noriem.....	66
6.2	Finančnoprávne vzťahy.....	67
6.2.1	Predpoklady vzniku a prvky finančnoprávneho vzťahu	70
6.2.2	Druhy finančnoprávnych vzťahov	72
6.2.2.1	Z hľadiska osobitosti predmetu.....	73
6.2.2.2	Z hľadiska účelu finančnoprávnych noriem.....	73
Kapitola 7. Subjekty finančného práva.....		75
7.1	Orgány finančnej správy	75
7.1.1	Orgány finančnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou.....	77
7.1.1.1	Ministerstvo financií SR	77
7.1.1.2	Finančné riaditeľstvo SR.....	78
7.1.1.3	Kriminálny úrad finančnej správy.....	79
7.1.1.4	Úrad pre vybrané hospodárske subjekty	80
7.1.1.5	Štátna pokladnica SR	81
7.1.1.6	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity	81
7.1.1.7	Národná banka Slovenska	82
7.1.1.8	Najvyšší kontrolný úrad	84
7.1.1.9	Eximbanka.....	85
7.1.1.10	Rada pre rozpočtovú zodpovednosť.....	85
7.1.1.11	Fond ochrany vkladov.....	86
7.1.1.12	Garančný fond investícií	86
7.1.1.13	Rada pre riešenie krízových situácií a Národný fond pre riešenie krízových situácií.....	87
7.1.1.14	Úrad vládneho auditu a Výbor pre vnútorný audit a vládny audit	87

7.1.1.15	Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	88
7.1.2	Orgány finančnej správy s miestnou pôsobnosťou	88
7.1.2.1	Daňové úrady	88
7.1.2.2	Colné úrady	89
7.1.2.3	Obce a vyššie územné celky	90
7.2	Medzinárodné finančné orgány	91
7.2.1	Medzinárodný menový fond	91
7.2.2	Skupina Svetovej banky	91
7.2.3	Európska banka pre obnovu a rozvoj	92
7.2.4	Rozvojová banka Rady Európy	92
7.2.5	Banka pre medzinárodné zúčtovanie	92
7.2.6	Svetová obchodná organizácia	92
7.2.7	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj	93
7.3	Európske finančné orgány	93
7.3.1	Európska centrálna banka	93
7.3.2	Európsky systém finančného dohľadu	94
7.3.3	Banková únia	96
7.4	Finanční sprostredkovatelia	97
Kapitola 8. Finančná kontrola		98
8.1	Zákon č. 357/2015 Z. z.	101
8.1.1	Finančná kontrola podľa zákona č. 357/2015 Z. z.	102
8.1.2	Audit podľa zákona č. 357/2015 Z. z.	104
8.1.3	Ministerstvo financií Slovenskej republiky a jeho právne postavenie zakotvené v zákone č. 357/2015 Z. z.	106
8.2	Zákon NR SR č. 39/1993 Z. z.	107
8.3	Zákon NR SR č. 10/1996 Z. z.	110
8.4	Zákon č. 423/2015 Z. z.	110
8.5	Zákon č. 747/2004 Z. z.	110
8.5.1	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (ďalej len „nariadenie“)	113
8.5.2	Nariadenie Rady (EURATOM, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste vykonávaných komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (ďalej len „nariadenie č. 2185/96“)	122
8.5.3	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „nariadenie č. 1303/2013“)	123

Osobitná časť

Kapitola 9. Rozpočtové právo.....	127
9.1 Pojem a predmet rozpočtového práva.....	127
9.2 Všeobecný rozpočet Európskej únie.....	127
9.2.1 Príjmy a výdavky Všeobecného rozpočtu EÚ.....	128
9.2.2 Rozpočtové zásady a rozpočtový proces EÚ.....	130
9.2.3 Rozpočtová disciplína EÚ.....	131
9.3 Štátny rozpočet SR.....	132
9.3.1 Príjmy a výdavky štátneho rozpočtu.....	133
9.3.2 Rozpočtové zásady a rozpočtový proces v SR.....	133
9.3.3 Verejný dlh a rozpočtová zodpovednosť v SR.....	134
9.4 Rozpočty územných samospráv.....	136
9.4.1 Príjmy a výdavky samosprávnych rozpočtov.....	136
9.4.2 Rozpočtový proces územných samospráv.....	138
9.4.3 Núdzové režimy hospodárenia obce a VÚC.....	139
9.4.4 Súčasné výzvy a reformy v oblasti rozpočtového práva.....	141
Kapitola 10. Daňová sústava v Slovenskej republike.....	142
10.1 Základné daňové pojmy.....	142
10.2 Klasifikácia daní na Slovensku.....	143
10.3 Základné princípy zdaňovania.....	144
10.4 Hlavné typy daní na Slovensku.....	145
10.4.1 Daň z príjmov fyzických osôb.....	145
10.4.1.1 Predmet dane, daňovník a platiteľ dane.....	146
10.4.1.2 Základ dane, sadzby dane a výpočet dane.....	146
10.4.1.3 Mechanizmus vysporiadania a správy dane.....	149
10.4.2 Daň z príjmov právnických osôb.....	150
10.4.2.1 Predmet dane, daňovník a platiteľ dane.....	150
10.4.2.2 Základ dane, sadzby dane a výpočet dane.....	150
10.4.2.3 Daň z pridanej hodnoty.....	153
10.4.2.4 Predmet dane, daňovník a platiteľ dane.....	154
10.4.2.5 Základ dane, sadzby dane a výpočet dane.....	154
10.4.2.6 Mechanizmus vysporiadania a správy dane.....	155
10.5 Daň z motorových vozidiel.....	157
10.5.1 Predmet dane, daňovník a platiteľ dane.....	157
10.5.2 Základ dane, sadzby dane a výpočet dane.....	157
10.5.3 Mechanizmus vysporiadania a správy dane.....	158
10.6 Miestne dane.....	159
10.6.1 Mechanizmus vysporiadania a správy miestnych daní.....	162
10.6.2 Miestny poplatok za rozvoj.....	163
10.7 Spotrebné dane.....	164
10.7.1 Spotrebná daň z minerálneho oleja.....	166
10.7.2 Spotrebná daň z tabakových výrobkov.....	167
10.7.3 Spotrebná daň z alkoholických nápojov.....	169
10.7.4 Spotrebná daň z elektriny, uhlia a zemného plynu.....	170
10.7.5 Daň zo sladených nealkoholických nápojov.....	172
10.8 Iné typy daní a poplatkov na Slovensku.....	173

10.8.1	Daň z poistenia.....	174
10.8.2	Dorovnávacía daň na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín....	176
10.8.3	Osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach.....	177
10.8.4	Daň z finančných transakcií.....	178
10.9	Správa daní v podmienkach Slovenskej republiky	179
10.9.1	Základné zásady správy daní	180
10.9.2	Správca dane a jeho kompetencie.....	181
10.9.3	Povinnosti daňovníkov	182
Kapitola 11. Poplatkové právo.....		184
11.1	Pojem „poplatkové právo“, „poplatok“ a „poplatková sústava“	184
11.2	Súdne poplatky.....	185
11.3	Správne poplatky.....	187
11.4	Ekologické poplatky	188
11.4.1	Miestny poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad....	189
11.5	Iné poplatky a platby poplatkového charakteru	190
11.5.1	Poplatky za užívanie pozemných komunikácií.....	191
Kapitola 12. Colné právo.....		193
12.1	Pojem colného práva a cla	193
12.2	Pramene colného práva	194
12.3	Colnoprávny vzťah a jeho prvky.....	195
12.4	Colné režimy	198
Kapitola 13. Menové právo.....		200
13.1	Pojem a predmet menového práva	200
13.2	Menová politika a organizačné zabezpečenie jej výkonu v eurozóne	202
13.3	Právna úprava a ochrana jednotnej európskej meny.....	205
13.4	Hotovostný peňažný obeh.....	206
13.5	Súčasný výzvy a reformy v oblasti menového práva.....	207
Kapitola 14. Devízové právo.....		210
14.1	Pojem a predmet devízového práva	210
14.2	Práva a povinnosti tuzemcov a cudzozemcov.....	212
14.3	Devízové miesta a devízové orgány.....	212
14.4	Zmenárenská činnosť a devízový dohľad	213
14.5	Osobitné opatrenia v devízovom hospodárstve	213
Kapitola 15. Právo finančného trhu.....		216
15.1	Pojem a predmet práva finančného trhu	216
15.2	Vývoj a inštitucionálny základ práva finančného trhu.....	218
15.3	Právna úprava subjektov finančného trhu.....	220
15.4	Pravidlá obozretného podnikania subjektov finančného trhu	222
15.4.1	Povolenie na vykonávanie činnosti.....	222
15.4.2	Predchádzajúci súhlas	222
15.4.3	Právna úprava kapitálovej primeranosti finančných inštitúcií.....	223
15.4.4	Správa a riadenie finančných inštitúcií (<i>corporate governance</i>).....	223

15.4.5	Systém riadenia rizík	225
15.4.6	Systém vnútornej kontroly, vnútorný audit a <i>compliance</i>	225
15.4.7	Externý audit.....	226
15.4.8	Regulácia zverenia výkonu činností (<i>outsourcing</i>).....	227
15.4.9	Špecifické pravidlá obozretného podnikania správcovských spoločností	227
15.5	Cezhraničné podnikanie subjektov finančného trhu	228
15.6	Právna úprava nástrojov finančného trhu.....	229
15.7	Dohľad nad finančným trhom v SR.....	230
15.7.1	Pôsobnosť NBS pri výkone dohľadu a predmet dohľadu.....	231
15.7.2	Zásady výkonu dohľadu	232
15.7.3	Príslušnosť na výkon dohľadu	233
15.7.4	Spôsoby výkonu dohľadu	233
15.7.5	Postup pri dohľade na mieste.....	234
15.7.6	Konanie pred NBS	234
15.7.7	Dohľad nad bankami vykonávaný ECB a mechanizmus riešenia krízových situácií.....	236
15.8	Súčasný výzvy a reformy v oblasti práva finančného trhu	237
15.9	Všeobecný rámec ochrany finančného spotrebiteľa v Slovenskej republike.....	238
	Vecný register.....	252